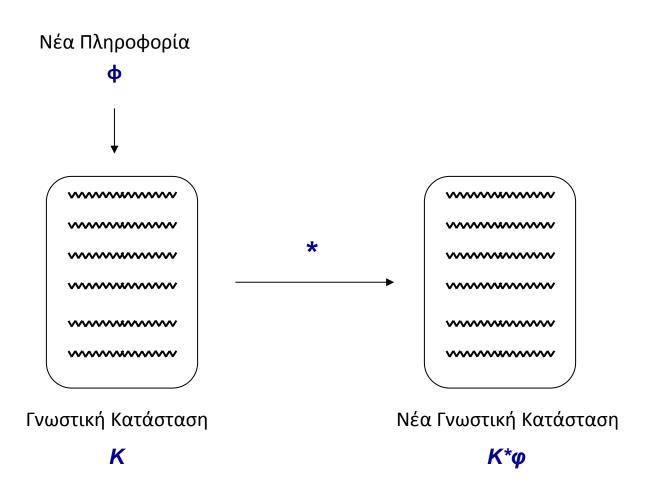
Τεχνητή Νοημοσύνη ΙΙ

Παύλος Πέππας

Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών

Αναθεώρηση Πεποιθήσεων

Το αμάξι του Γιάννη είναι ΒΜΜ.

Τα ΒΜΜ κατασκευάζονται στην Γαλλία

Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη παίρνει αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη είναι ΒΜΜ.

Τα ΒΜΜ κατασκευάζονται στην Γαλλία

Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη παίρνει αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη είναι ΒΜΜ.

Τα ΒΜΜ κατασκευάζονται στην Γαλλία

Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη παίρνει αμόλυβδη.

Τα BMM κατασκευάζονται στην Γαλλία Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη. Το αμάξι του Γιάννη δεν παίρνει αμόλυβδη.

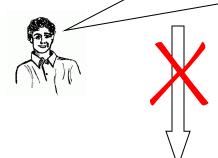
Το αμάξι του Γιάννη είναι ΒΜΜ.

Τα ΒΜΜ κατασκευάζονται στην Γαλλία

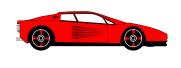
Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη παίρνει αμόλυβδη.

Το αμάξι του Γιάννη δεν παίρνει αμόλυβδη.

Υπάρχει ζωή στον Άρη.

Τα BMM κατασκευάζονται στην Γαλλία Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη. Το αμάξι του Γιάννη δεν παίρνει αμόλυβδη.

Πως Ξεκίνησε (Carlos Alchourron and David Makinson)

Παλιός Νομικός Κώδικας

- Τα παιδιά μπορούν να δουν TV μόνο αν έχουν φάει βραδινό.
- Τα παιδιά μπορούν να φάνε βραδινό μόνο αφού τελειώσουν το διάβασμα.

Πως Ξεκίνησε

(Carlos Alchourron and David Makinson)

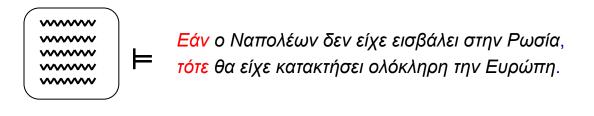
Παλιός Νομικός Κώδικας

- Τα παιδιά μπορούν να δουν TV μόνο αν έχουν φάει βραδινό.
- Τα παιδιά μπορούν να φάνε βραδινό μόνο αφού τελειώσουν το διάβασμα.

Τροπολογία: Τις Παρασκευές τα παιδιά μπορούν να δουν TV και χωρίς να έχουν διαβάσει.

Νέος Νομικός Κώδικας

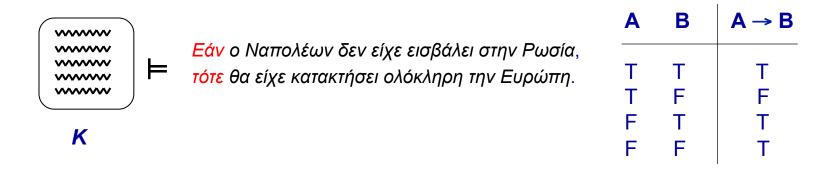
2^η Αφετηρία: Semantics for Counterfactuals (Peter Gardernfors)

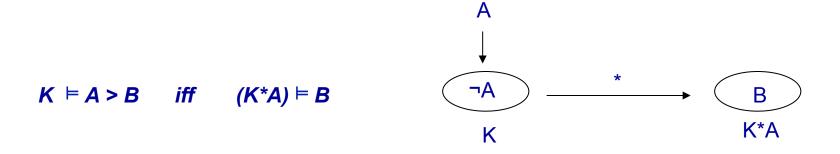
K

A	В	A → B
Т	Т	Т
Т	F	F
F	Т	Т
F	F	Т

2^η Αφετηρία: Semantics for Counterfactuals (Peter Gardernfors)

Η πρόταση "Εάν Α, τότε Β" αληθεύει στην γνωστική κατάσταση Κ ανν το Β αληθεύει στην γνωστική κατάσταση που προκύπτει από την αναθεώρηση του Κ ως προς Α.

Η Γέννηση του Belief Revision (1985)

C. Alchourron, P. Gardernfors, and D. Makinson, "On the logic of theory change: Partial meet functions for contraction and revision", *Journal of Symbolic Logic*, 1985

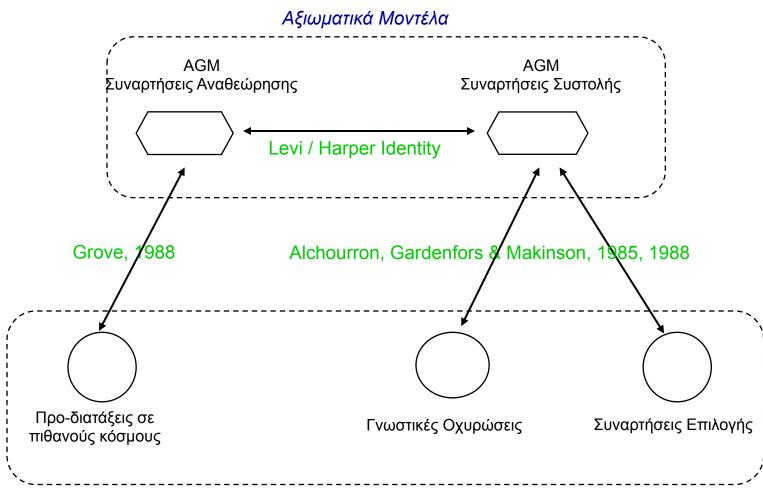
The AGM Framework for Theory Change

Χρήση Λογικής στην Μοντελοποίηση της Αναθεώρησης Πεποιθήσεων

- Οι πεποιθήσεις αναπαριστώνται ως τύποι Προτασιακής Λογικής.
- Οι γνωστικές καταστάσεις αναπαριστώνται ως σύνολα τύπων, κλειστών ως προς την λογική συνεπαγωγή (αν $T \models \varphi$, τότε $\varphi \in T$).

Μοντέλα για Αναθεώρηση Πεποιθήσεων

Κατασκευαστικά Μοντέλα

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

Η νέα γνωστική κατάσταση θα πρέπει να διαφέρει όσο γίνεται λιγότερο από την αρχική, δεδομένης της νέας πληροφορίας.

(Κ*1) Το Κ*Α είναι θεωρία

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

Η νέα γνωστική κατάσταση θα πρέπει να διαφέρει όσο γίνεται λιγότερο από την αρχική, δεδομένης της νέας πληροφορίας.

(Κ*1) Το Κ*Α είναι θεωρία

 (K^*2) $A \in (K^*A)$

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ*1) Το Κ*Α είναι θεωρία
- (K^*2) $A \in (K^*A)$
- (K*3) K*A⊆K+A
- (K*4) Aν ¬A $\notin$ K τότε K+A ⊆ K*A

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ*1) Το Κ*Α είναι θεωρία
- (K^*2) $A \in (K^*A)$
- (K*3) K*A⊆K+A
- (K*4) Aν ¬A $\notin$ K τότε K+A ⊆ K*A
- (Κ*5) Αν το Α δεν είναι αντίφαση, τότε το Κ*Α δεν περιέχει αντιφάσεις

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ*1) Το Κ*Α είναι θεωρία
- (K^*2) $A \in (K^*A)$
- (K*3) K*A⊆K+A
- (K*4) Av $\neg A \notin K$ tóte K+A $\subseteq K*A$
- (Κ*5) Αν το Α δεν είναι αντίφαση, τότε το Κ*Α δεν περιέχει αντιφάσεις
- (K*6) Av A≡B τότε K*A = K*B

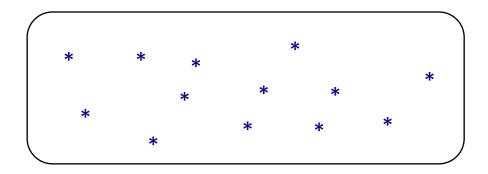
Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ*1) Το Κ*Α είναι θεωρία
- (K^*2) $A \in (K^*A)$
- (K*3) K*A⊆K+A
- (K*4) Av $\neg A \notin K$ tóte K+A $\subseteq K*A$
- (Κ*5) Αν το Α δεν είναι αντίφαση, τότε το Κ*Α δεν περιέχει αντιφάσεις
- (K*6) Av A≡B τότε K*A = K*B
- (K*7) $K*(A \land B) \subseteq (K*A)+B$
- (K*8) Aν ¬B $\notin$ (K*A) τότε $(K*A)+B \subseteq K*(A∧B)$

Το Πλήθος των AGM Συναρτήσεων Αναθεώρησης

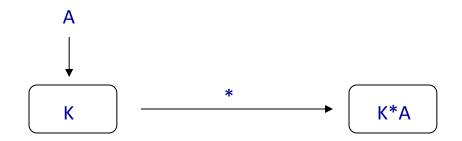
Δεδομένης μιας αρχικής γνωστικής κατάστασης Κ και νέας πληροφορίας Α, τα αξιώματα AGM δεν προσδιορίζουν μοναδιαία την νέα γνωστική κατάσταση Κ*Α.

Συναρτήσεις που ικανοποιούν τα αξιώματα (Κ*1) - (Κ*8)

(K*M) Av K $\subseteq$ H tóte K*A $\subseteq$ H*A.

(K*M) Av K $\subseteq$ H tóte K*A $\subseteq$ H*A.

Θεώρημα: Η συνθήκη (K*M) έρχεται σε αντίθεση με τα (K*1) – (K*8).

(K*M) Av K $\subseteq$ H tóte K*A $\subseteq$ H*A.

<u>Θεώρημα:</u> Η συνθήκη (K*M) έρχεται σε αντίθεση με τα (K*1) – (K*8).

(K*R) Aν B ∈ K και B ∉ K*A τότε ¬B ∈ K*A.

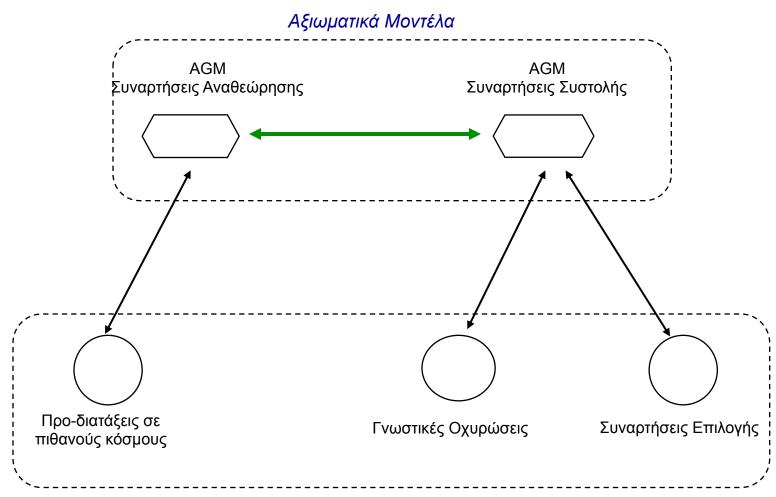
(K*M) Aν $K \subseteq H$ τότε $K*A \subseteq H*A$.

<u>Θεώρημα:</u> Η συνθήκη (K*M) έρχεται σε αντίθεση με τα (K*1) – (K*8).

(K*R) Aν B ∈ K και B ∉ K*A τότε ¬B ∈ K*A.

<u>Θεώρημα:</u> Εάν η * ικανοποιεί τα (K*1) – (K*8) και (K*R), τότε εφόσον $\neg$ A $\subseteq$ K το K*A είναι πλήρες.

Μοντέλα για Αναθεώρηση Πεποιθήσεων

Κατασκευαστικά Μοντέλα

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

Η νέα γνωστική κατάσταση θα πρέπει να διαφέρει όσο γίνεται λιγότερο από την αρχική, δεδομένης της Α.

(Κ-1) Το Κ-Α είναι θεωρία

(K-2) K-A ⊆ K

(K-3) Aν A $\notin$ K τότε K - A = K

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ-1) Το Κ-Α είναι θεωρία
- (K-2) K-A ⊆ K
- (K-3) Aν A $\notin$ K τότε K A = K
- (K-4) Aν ⊭ A τότε A ∉ K-A

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ-1) Το Κ-Α είναι θεωρία
- (K-2) K-A ⊆ K
- (K-3) Aν A $\notin$ K τότε K A = K
- (K-4) Aν ⊭ A τότε A ∉ K-A
- (K-5) Aν A $\subseteq$ K τότε K $\subseteq$ (K-A)+A

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

- (Κ-1) Το Κ-Α είναι θεωρία
- (K-2) K-A ⊆ K
- (K-3) Aν A $\notin$ K τότε K A = K
- (K-4) Av $\nvDash$ A tótε A $\notin$ K-A
- (K-5) Aν A $\subseteq$ K τότε K $\subseteq$ (K-A)+A
- (K-6) Aν A≡B τότε K-A = K-B

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

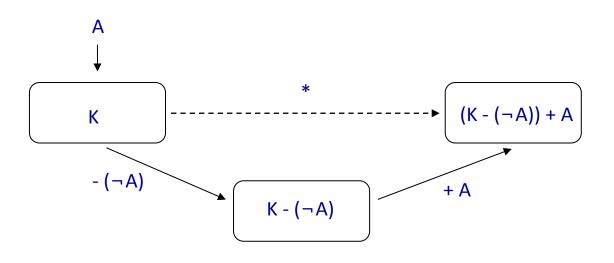
- (Κ-1) Το Κ-Α είναι θεωρία
- (K-2) K-A ⊆ K
- (K-3) Aν A $\notin$ K τότε K A = K
- (K-4) Av $\nvDash$ A tótε A $\notin$ K-A
- (K-5) Aν A $\subseteq$ K τότε K $\subseteq$ (K-A)+A
- (K-6) Aν A≡B τότε K-A = K-B
- $(K-7)(K-A)\cap(K-B)\subseteq K-(A \wedge B)$

Αρχή της Ελάχιστης Αλλαγής:

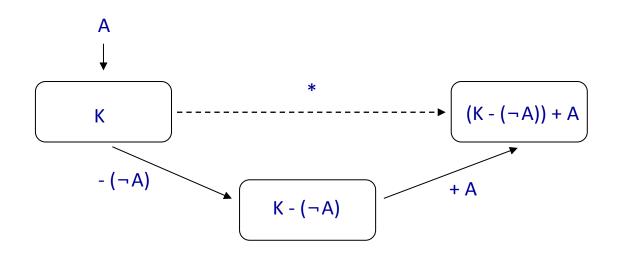
- (Κ-1) Το Κ-Α είναι θεωρία
- (K-2) K-A ⊆ K
- (K-3) Aν A $\notin$ K τότε K A = K
- (K-4) Aν ⊭ A τότε A ∉ K-A
- (K-5) Aν A $\subseteq$ K τότε K $\subseteq$ (K-A)+A
- (K-6) Aν A≡B τότε K-A = K-B
- $(K-7)(K-A)\cap(K-B)\subseteq K-(A \wedge B)$
- (K-8) Aν A $\notin$ K- $(A \land B)$ τότε K- $(A \land B) \subseteq K-A$

Levi Identity

(LI)
$$K*A = (K - (\neg A)) + A$$

Levi Identity

(LI)
$$K*A = (K - (\neg A)) + A$$

Levi Identity – Απόδειξη

Βοηθητικοί Ορισμοί/Αποτελέσματα

Ορισμός: $[T] = \{ M : M ⊨ T \}$

Ορισμός: T+H = { $\varphi \in L : M \models \varphi$, για κάθε $M \in [T] \cap [H] }$

Χρήσιμα Λήμματα:

- $[T+H] = [T] \cap [H].$
- Το Τ+Η είναι θεωρία.
- Av H ⊆T τότε [T] ⊆ [H].
- $[T \cup H] = [T] \cap [H]$.
- Αν ψ∈ K+φ τότε φ⇒ψ ∈ K.
- $T+(A \land B) = (T+A)+B$.

Levi Identity - Απόδειξη

(LI)
$$K*A = (K - (\neg A)) + A$$

$$(K^*2)$$
  $A \in (K^*A)$

$$(K*3)$$
  $K*A \subseteq K+A$

$$(K*4)$$
 Aν ¬A ∉ K τότε K+A ⊆ K*A

(K*5) Av to
$$A \not\models \bot$$
, tote $K^*A \not\models \bot$

$$(K*7)$$
  $K*(A \land B) \subseteq (K*A)+B$

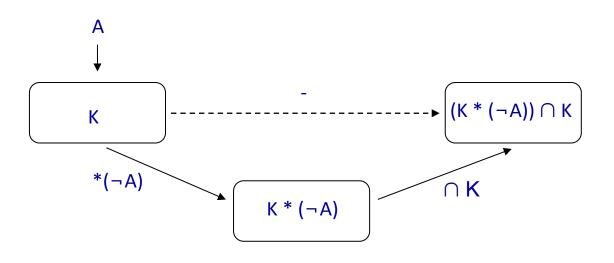
$$(K*8)$$
 Aν $\neg B \notin (K*A)$ τότε $(K*A)+B \subseteq K*(A \land B)$

$$(K-5)$$
 Aν A $\subseteq$ K τότε K $\subseteq$ $(K-A)+A$ ✓

$$(K-7)(K-A)\cap(K-B)\subseteq K-(A \wedge B)$$

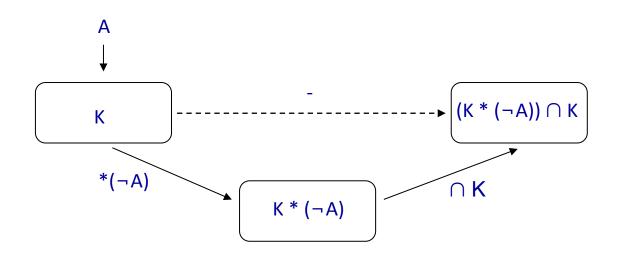
$$(K-8)$$
 Aν A $\notin$ K- $(A ∧ B)$ τότε K- $(A ∧ B)$ ⊆ K-A $\checkmark$

Harper Identity

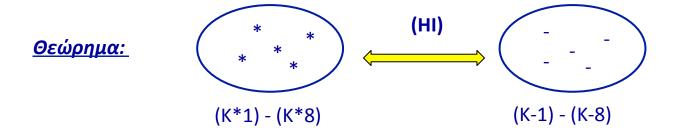

(HI)
$$K-A = (K * (\neg A)) \cap K$$

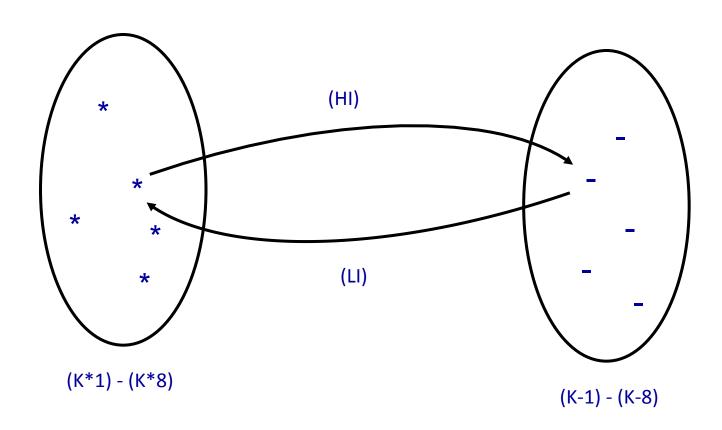
Harper Identity

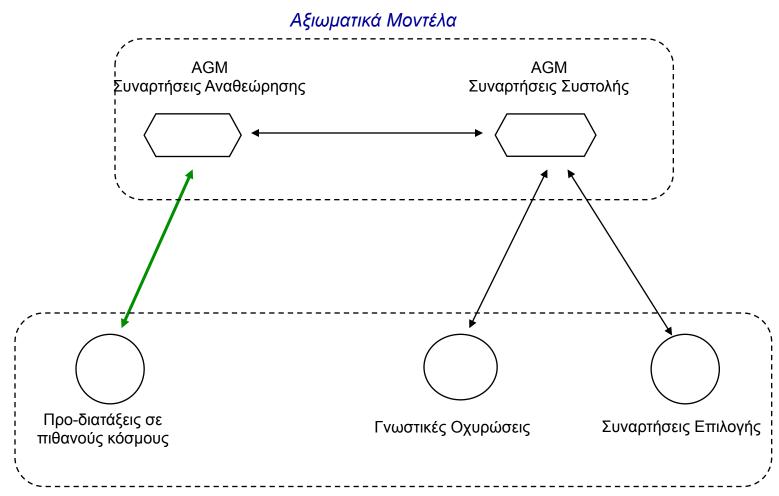
(HI)
$$K-A = (K * (\neg A)) \cap K$$

Inter-definability

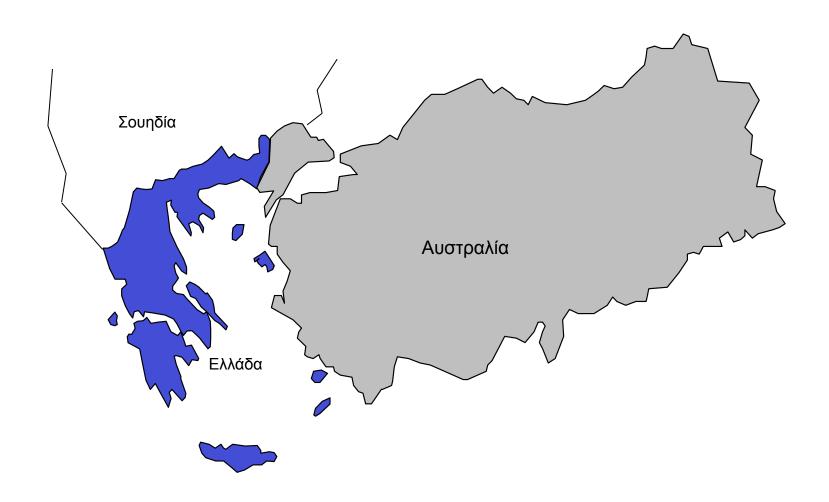

Μοντέλα για Αναθεώρηση Πεποιθήσεων

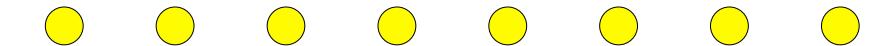

Κατασκευαστικά Μοντέλα

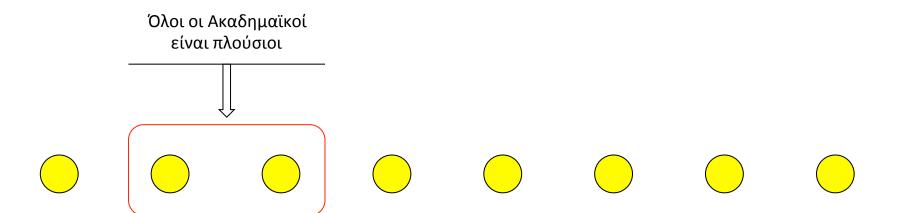
Ένας Άλλος Κόσμος

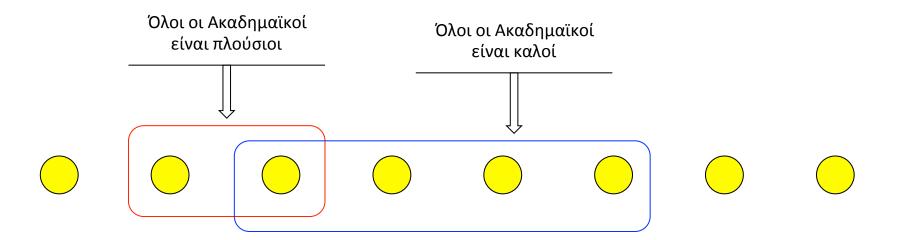
Πιθανοί Κόσμοι vs Προτάσεις

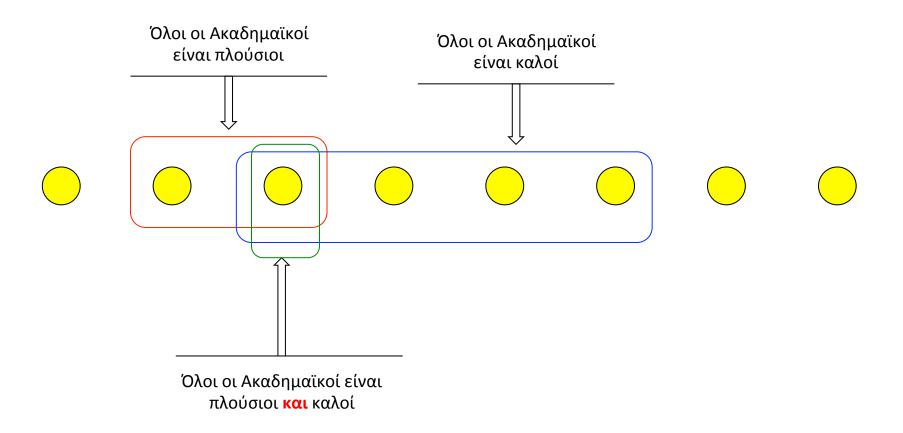
Πιθανοί Κόσμοι νε Προτάσεις

Πιθανοί Κόσμοι νε Προτάσεις

Πιθανοί Κόσμοι νε Προτάσεις

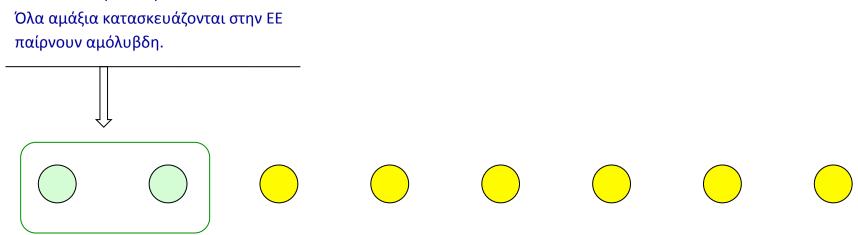

Αναθεώρηση Πεποιθήσεων μέσω Πιθανών Κόσμων

Το αμάξι του Γιάννη είναι ΒΜΜ.

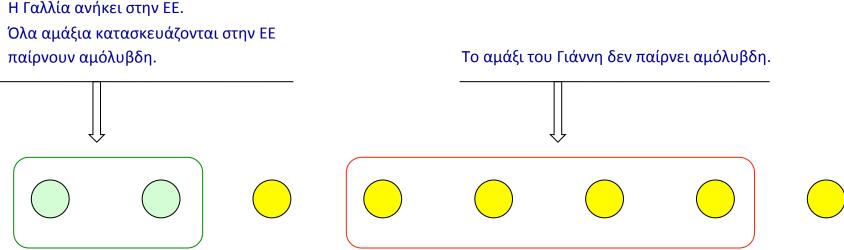
Τα ΒΜΜ κατασκευάζονται στην Γαλλία

Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Αναθεώρηση Πεποιθήσεων μέσω Πιθανών Κόσμων

Το αμάξι του Γιάννη είναι BMM. Τα BMM κατασκευάζονται στην Γαλλία Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

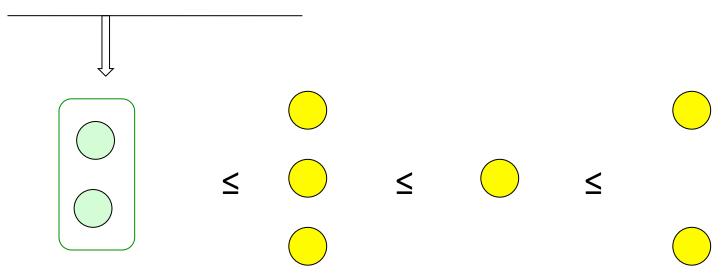

Διάταξη Ευλογοφάνειας

Το αμάξι του Γιάννη είναι BMM. Τα BMM κατασκευάζονται στην Γαλλία

Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

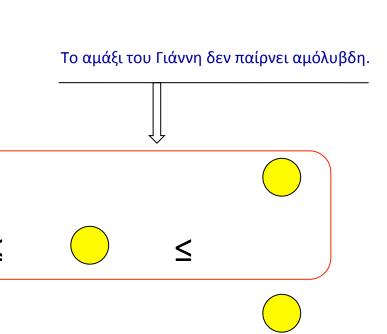
Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη.

Διάταξη Ευλογοφάνειας

Το αμάξι του Γιάννη είναι BMM.
Τα BMM κατασκευάζονται στην Γαλλία
Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.
Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ
παίρνουν αμόλυβδη.

 $\leq$

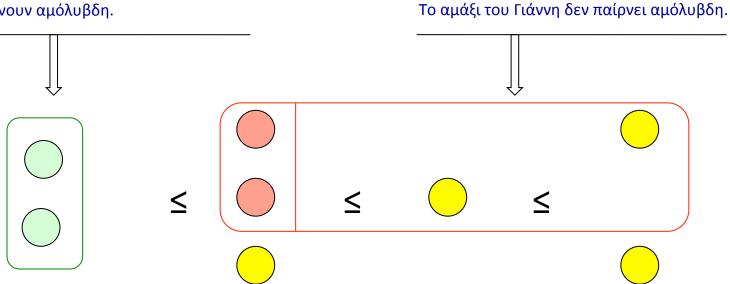
Διάταξη Ευλογοφάνειας

Το αμάξι του Γιάννη είναι ΒΜΜ.

Τα ΒΜΜ κατασκευάζονται στην Γαλλία

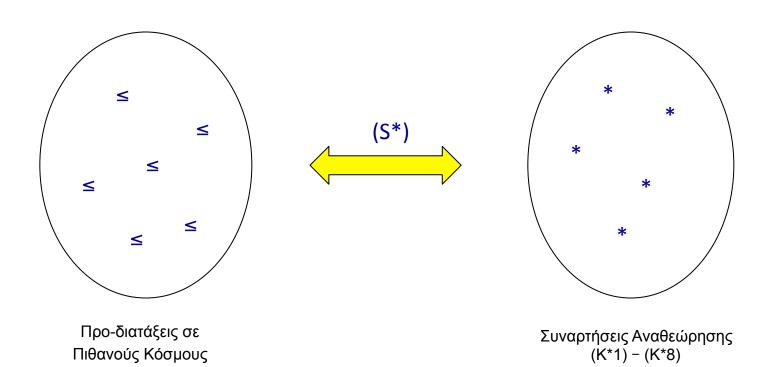
Η Γαλλία ανήκει στην ΕΕ.

Όλα αμάξια κατασκευάζονται στην ΕΕ παίρνουν αμόλυβδη.

$$(S^*)$$
  $[K^*A] = min([A], \leq)$

Θεώρημα Αναπαράστασης

Πιθανούς Κόσμους